

BOEKBESPREKING

J. B. GOODEY, M. T. FRANKLIN & D. J. HOOPER, T. Goodey's The nematode parasites of plants catalogued under their hosts. Third edition. Commonwealth Agricultural Bureaux, Farnham Royal, Bucks, England, 1965; 214 blz. Prijs 60 s. (\$ 9).

T. GOODEY publiceerde de eerste waardplantenlijst van nematoden in 1940. De tweede editie door T. GOODEY, J. B. GOODEY en M. T. FRANKLIN verscheen in 1956 en een aanvulling door J. B. GOODEY, M. T. FRANKLIN en D. J. HOOPER in 1959. De hier besproken uitgave door de laatstgenoemde auteurs wordt als de derde editie beschouwd; de naam van de overleden initiatiefnemer T. GOODEY is thans aan de titel toegevoegd. In 1965 overleed ook J. B. GOODEY en volgens het voorwoord zullen de andere auteurs geen verdere drukken verzorgen. Ze stellen voor dat het Commonwealth Bureau of Helminthology de taak overneemt en het is zeer te hopen dat dit gebeurt.

Het boek bestaat grotendeels uit een binnen enkele hoofdgroepen alfabetisch gerangschikte lijst van planten waarvoor aaltjesaantastingen vermeld zijn (alleen de eerste melding van een bepaalde aantasting is opgenomen) en voorts een literatuurlijst. Het bevat nu 10.800 meldingen, verzameld uit ruim 1500 artikelen. De tweede editie omvat 4730 meldingen uit 785 artikelen, hetgeen dus een verdubbeling in tien jaar is.

Alle meldingen, de wetenschappelijke en Engelse namen van planten, staan alfabetisch in één lijst, waarbij van alle gewone namen verwezen wordt naar de wetenschappelijke namen. De opzet maakt het boek een handige naslaglijst voor Engelse en wetenschappelijke plantennamen, in het bijzonder voor de nematoloog, aangezien alle door aaltjes aangetaste planten hierin voorkomen.

Voor de nomenclatuur van de nematoden wordt verwezen naar J. B. GOODEY's revisie van „Soil and Freshwater Nematodes” met een aantal correcties: de synonymie van *Meloidogyne incognita* met *M. acrita* en van *Belonolaimus gracilis* met andere *Belonolaimus*-soorten wordt ongedaan gemaakt; *Rotylenchus robustus* wordt gebruikt in plaats van *R. uniformis* en de geslachten *Cacopaurus* en *Hemicriconemoides* worden hersteld. Waar twijfel werd gevoeld omtrent de identificatie van nematoden of plantesoorten werd een vraagteken toegevoegd.

De meer dan 10.000 vermelde plant-parasietcombinaties betreffen de gevallen van aantasting waarbij nematoden zich op of in planten hebben vermeerderd. De vermeerdering evenwel kan zeer gering zijn; de plant behoeft geen goede waardplant te zijn en de aaltjes behoeven ook bij sterke vermeerdering niet pathogeen te zijn. Deze kwalitatieve aanduiding is dus niet voldoende ter karakterisering van een plant-parasietverhouding aangezien daarvoor gegevens over gevoeligheid voor schade en waardplantefficiëntie nodig zijn. Dit geldt in het bijzonder voor polyfage soorten, zoals *Pratylenchus* en andere vrijlevende wortelaaltjes, die zich soms in geringe mate in elke plant kunnen vermeerderen. Het onbeperkt incorporeren van waardplanten van polyfage aaltjessoorten kan de waarde van de lijst op de duur reduceren. Wanneer evenwel aan elke plant-parasietcombinatie zoveel mogelijk een aanduiding met cijfers of tekens over de mate van gevoeligheid en een aanduiding over de mate van het aaltjesvermeerderend vermogen van de plant zou worden toegevoegd (met uiteraard de verantwoordelijke auteur), dan zou deze publikatie wellicht blijvend het meest gebruikte naslagwerk in de fytonematologie kunnen worden.

De nauwkeurigheid van de publikatie is groot. Het kost moeite om een vermelding te vinden, die niet is opgenomen en in de literatuurlijst werden alleen in de titels in buitenlandse talen enkele foutjes gevonden. Absolute volledigheid en accuraatheid is bij een dergelijke compilatie niet bereikbaar. Het hier bereikte niveau wordt waarschijnlijk door geen boek op dit vakgebied overtroffen.

Iedere nematoloog die aan waardplantonderzoek doet heeft deze „check list” nodig en zal de auteurs of hun opvolgers dankbaar zijn als zij het daarvoor noodzakelijke kaartstelsel voor volgende revisies en aanvullingen bijhouden.

M. OOSTENBRINK